

Химна Републике Француске је песма **Марсељеза** која је била званична [национална химна свих француских република](#). Аутор текста је [Руже д Лисл](#) (фр. *Rouget de Lisle*) који ју је написао у [Стразбуру](#) ноћу између [25.](#) и [26. априла 1792](#) после објаве рата Аустријског цара. Носила је назив: „ратни поклич војске на Рајни“ (Chant de guerre pour l'armée du Rhin). Већ [30. јули 1792](#), када је републиканска војска из [Марсеља](#) ушла у [Париз](#), за време освајања парка Твилери, именована је „*Марсељеза*“. Проглашена је националном химном [14. јула 1795](#).

МАРСЕЉЕЗА:

РЕФРЕН:

На оружје грађани!
Формирајте своје батаљоне!
Корачајмо! Корачајмо!
Нека нечиста крв
Натопи наше бразде!

I

Хајдемо! Децо Отаџбине!

Дан славе је дошао!

Против нас је подигнута

Крвава застава тираније! (Bis)

Чујете ли у пољима

Рику тих дивљих војника?

Они вам у наручје долазе

Да закољу ваше синове, ваше супруге.

На оружје, грађани! Etc.

II

Шта хоће та руља робова,
Издајника, од краља заведених?
За кога ти гнусни окови,
Ти ланци одавно припремљени? (Bis)
Французи! За нас, ах! Каква увреда!
Какав занос треба да изазове;
Нас усуђују се да мисле
Да врате у старо ропство!
На оружје, грађани! Etc.

III

Шта! Стране чете
Да буду меродавне на нашим огњиштима?
Шта! Најамничке фаланге
Да обарају наше горде ратнике! (Bis)
Боже! Наше ће руке бити оковане!
Наше главе под јармом савиће се!
Подли насилници постаће
Господари наше судбине!
На оружје, грађани! Etc.

IV

Бојте се, тирани и ви, Издајници,
Срамото свих партија!
Бојте се! Ваши родоубилачки планови
Добиће своју цену. (Bis)
Свако је војник да се против вас бори.
Ако падну, наши млади јунаци,
Земља их ствара поново
Против вас да се боре потпуно спремни.
На оружје, грађани! Etc.

V

Французи! Као великодушни ратници
Задајмо и задржавајмо своје ударце!
Поштедимо те тужне жртве,
Нерадо, против нас наоружане! (Bis)
Али тај тиранин крвави!
Али ти завереници из Бујеа!
Ти тигрови који без милости,
Раздиру груди своје мајке!
На оружје, грађани! Etc.

Гиљотина је механичка справа која је служила за извршење [смртне казне](#) одсецањем главе. Названа је по лекару [Жозефу Ињасу Гиљотену](#) (фр. *Joseph Ignace Guillotin*) који је предложио њену употребу. Ова механичка справа је била замена за секиру којом се вековима пре тога у Француској вршила смртна казна над осуђеницима.

Слична справа је употребљавана у [Шкотској](#) од [1564.](#) до [1708.](#) године под називом „Шкотска девица“ (енгл. *Scottish Maiden*), а у књизи [Александра Диме](#) „[Гроф Монте Кристо](#)“ слична справа се описује као [италијанско](#) оружје смрти – „мандаја“.

Гиљотина је карактеристична по великом, тешком и оштром сечиву које са велике висине оштрицом пада на потиљак жртве и одсеца јој главу. Идеју о употреби, ради [хуманијег](#) начина извршења смртне казне, предложио је [1792.](#) године Жозеф Ињас Гиљотен, француски лекар, који је, као посланик у Француској народној скупштини, предложио гиљотину као средство хуманијег извршења смртне казне. Поред овог предлога о гиљотини, Жозеф Гиљотен је поднео и предлог о забрани јавног извршења казне. Предлог је прошао, али само онај о гиљотини, тако да су [1792.](#) године Шарл-Анри Сансон — главни француски извршилац, крвник — и немачки мајстор Тобијас Шмит, направили први [прототип](#) гиљотине. Мада се често мисли да је Жозеф Гиљотен човек који је направио гиљотину, он је само издејствовао да закон о гиљотини буде прихваћен у скупштини, а није учествовао у њеној изради и осмишљавању.

На самом почетку оштрица гиљотине је била полукружног облика – слично као код секире за извршење смртне казне, али већ после првих испробавања она је замењена сечивом под углом од 45 степени. Овакво угаоно сечиво се показало много ефикаснијим. Експерименти и испробавања су вршена око три недеље. У почетку су вршени на животињама, а касније су у ту сврху послужила тела мртваца крупније грађе, чије је постхумно обезглављивање протекло без неких већих проблема. После дефинисања угла сечива и брзине падања сечива гиљотина је била спремна за употребу. Прво јавно погубљење гиљотином извршено је 20. априла [1792.](#) године, а жртва је била непријатељ револуције Nicolas-Jacques Pelletier. Он је био први од неколико хиљада оних који су свој живот скончали под сечивом гиљотине. Када је [француска револуција](#) била на свом врхунцу, за само четири месеца под гиљотином је убијено преко 4.000 људи. Најславнији међу њима је био [Луј XVI](#) који је [1793.](#) године био смакнут као грађанин Луј Капет.

Током 19. и 20. века у затворима у колонијама за осуђенике у [Француској Гвајани](#) и на [Бавољем острву](#), гиљотина је, слободно се може рећи, била заштитни знак и симбол окружности. Десетог септембра [1977.](#) године погубљен је последњи осуђеник на смрт гиљотином - Hamid Djandoubi, да би укидањем смртне казне у Француској [1981.](#) године, гиљотина била избачена из употребе.

У току периода у којем је гиљотина коришћена ([1792](#) – [1977](#)) било је различитих тумачења њене делотворности и [хуманости](#). Многи су тврдили да глава, и ако одвојена од тела живи још неко време, па тако жртва пати и трпи више него што је то потребно. Пре укидања гиљотине у [Француској](#), она је била укинута [1910.](#) године у [Шведској](#), а [1949.](#) године у [Немачкој](#). Хумана или не, гиљотина је обележила један историјски период у [Француској](#), нарочито период [француске револуције](#).

Гиљотиниране историјске личности

- [Луј XVI](#)
- [Марија Антоанета](#)
- [Жорж Дантон](#)
- [Антоан Лаовизије](#)
- [Максимилијан Робеспјер](#)

[Жозефу Ињасу Гиљотену](#) (фр. *Joseph Ignace Guillotin*)

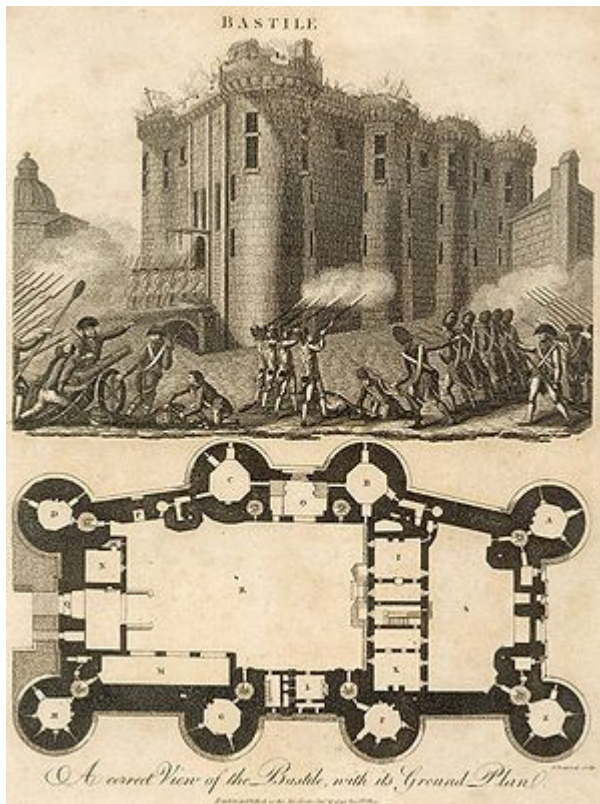
giljotina iz 1792.godine kojom je ubijen LUJ XVI.

Бастиља (фра. Bastille) је до појаве ватреног оружја, четрвтасто [утврђење](#) са високим [кулама](#). Касније се граде да би надвисиле терен испред градских [бедема](#). На платформе њихових кула се поставља [артиљерија](#).

Париска бастиља

Саграђена је у 14. веку за заштиту Сент Антоан (Saint Antoine) улаза у град [Париз](#). Већ у 15. вијеку постаје [затвор](#), највише за политичке окривљенике. Људи су ту утамничени без суђења и на неодређено вријеме, често по налогу [краља](#) (Lettres de cachet). Због овог неправда и насиља, париска Бастиља постаје омрзнути симбол монархије.

[14. јула 1789.](#) народ Париза је извршио јуриш на Бастиљу и ослободио затворенике. [Конвент](#) је одлучио идућег дана да сруши Бастиљу, што је урађено до [1791.](#) Заузимање Бастиље је означило почетак француске револуције, и овај датум је државни празник Француске.

Максимилијан Робеспјер (фр. *Maximilien François Marie Isidore de Robespierre*; [6. мај 1758](#) — [28. јул 1794.](#)) је један од најпознатијих вођа [Француске револуције](#). Његови следбеници знали су га као "непоткупљивог", због његове моралне посвећености револуцији. Био је истакнути члан Комитета јавне безбедности (Комитет јавног спаса) и један од покретача [Владавине терора](#), која је окончана његовим хапшењем и погубљењем. Политички је био вођен идејама [Жан-Жака Русоа](#) и просветитељства.

У свом говору од [3. децембра 1792.](#) Робеспјер је тврдио да је краљ издајник, кад је покушао да побегне. Тврдио је да краљ представља опасност по земљу. Жиродинци су захтевали да треба бити суђење. Гласањем у конвенту са 721:0 (29 одсутних) прогласили су краља кривим. Жиродинци су се супростављали погубљењу краља и захтевали су да се његова кривица стави на народни референдум. Робеспјер и његови сарадници су наглашавали да захтевом за референдум жиродинци показују симпатије за краља и да одгађају погубљење. Резултат гласања је био 424:283 против референдума. Краљ [Луј XVI](#) је погубљен на гиљотини [21. јануара 1793.](#)

Робеспјерово уверење је било да су врлине и политички терор биле повезани и нужни. [26. јула 1794.](#) и држао је два сата дуг говор упозоравајући на заверу против републике. Оптужио је неке посланике за неправде и за претерани терор и нагласио је да се комитет јавне безбедности треба реформисати. У почетку се конвент сложио са њим, али после говора противника конвент је одбио да прихвати Робеспјерове идеје, него су их дали комитету на разматрање. Следећега дана [27. јула 1794.](#) који се звао 9. термидор по револуционарном календару, Антоан Сен Жист је почео да говори у корист Робеспјера. Међутим противници су устали и узвикнули "Доле са тираном". Око 17:00 наређено је хапшење Робеспјера, Сен Жиста, Кутона и два млађа посланика. Војска комуне одвела их је у градску скупштину, али Робеспјерови следбеници су га ослободили. Војска Националне гарде их је поново ухапсила. При томе је Робеспјер био рањен. Робеспјер је [28. јула 1794.](#) изведен пред трибунал и погубљен је на гиљотини без суђења.

